Izhaja vsak petek

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4·—
poluletna . . K 2·—
četrtletna . . K 1·—
posamezna štev. 10 vin.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo.

Naša Moč

Glasilo slovenskega delavstva

Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Katoliška tiskarna

Oglasi se sprejemajo po dogovoru.

Štev. 24. V Ljubljani, 10. maja 1918. Leto XIII.

Ali smo že blizu konca?

1.

Ure in dneva ne vemo; to si je pridržal Bog, kakor je rekel Jezus učencem v odgovor na to vprašanje; povedal pa jim je več znamenj, po katerih bo mogoče soditi in sklepati, na kateri postaji stoji zdaj človeštvo v svojem času.

Vera nas uči, da pride gotovo konec sveta in sodnji dan. Samo po sebi je razvidno, da smo z vsakim dnevom bliže koncu.

Tudi naravne vede se pečajo s tem vprašanjem; odgovor je soglasno ta, da konec pride; kdaj in kako pa se bo vse izteklo, v tem se pa ne vjemajo učenjaki.

Naravoslovci primerjajo svetovni sestav naviti uri, ki gre toliko časa, dokler se ne izteče, potem pa obstane, in konec je. Tudi tisti možje Darvinisti, ki menijo, da je svet večen, in da se svetovni razvoj vedno naprej vrši, tudi ti priznavajo, da se morejo take razmere na zemlji napraviti, v katerih ljudem ne bo mogoče obstati. Vsi pa tolažijo, da se nam ni bati še te nesreče mnogo sto, da celo tisoč let, ako kaj nepričakovanega ne pride vmes.

Drugi se pečajo s socialnim vprašanjem, kako dolgo bo še mogla zemlja rediti človeka in preskrbeti z vsem potrebnim, kako dolgo bodo socialne razmere še ugodne.

Ako se bodo ljudje množili v tem razmerju kot dozdaj in porabili toliko zemskih pridelkov kot sedaj, bo prišel čas, ko ne bo zadosti teh za vse ljudi.

Vendar tudi ti narodni gospodarji trdijo, da je ta čas še daleč.

Naravne vede računajo sploh s koncem sveta; a o času in načinu ne vedo nič določnega povedati.

2.

Sv. pismo stare in nove zaveze govori obširno o tej reči in nam nudi mnogo vprašanj v rešitev. Po večini pa so zavita ta poročila v preroško obliko in imajo svoje težkoče pri razlagi. S pomočjo ustnega izročila in cerkvenih določb se pa da marsikaj najti in pojasniti.

Naš namen pri teh razlagah je: utrditi vero v nauke katoliške cerkve, poživiti zaupanje v božjo pomoč, zlasti pa tolažbo v trpljenju, ko bomo gledali končno plačilo zmage.

Vse te prihodnje reči bomo si predstavili pred oči v posameznih slikah, zato, da si jih bomo lažje zapomnili in bolj izkoristili. Reda se ne bomo držali drugega, kakor tega, da bomo bolj koristonosno reči prej pregledali. Vendar pa ne bo škodilo, ako si postavimo pred oči takoj s početka cel spored prihodnjih reči, kolikor jih moremo pač določiti, da potem o priložnosti lahko pogledamo, kam ta ali oni prizor spada. Spored ta smo razvrstili od konca gori proti sedanjem času, po številkah je razvidno, kako daleč od konca stoji kak prizor. Kakor nas uči vera, stoji na koncu vseh reči.

10. Poslednja sodba, prihod Sodnika v spremstvu angelov, na zemlji pa čakajo sodbe dobri in hudobni.

9. Vstajenje mrtvih, na glas angelske trombe se bo zgodilo hipoma.

8. Požar zemlje, ob koncu bo ogenj očistil to grešno zemljo vseh madežev, tako, da bo potem vsa nova in čista. — Mogoče je, da se bo požar zemlje in vstajenje obenem godilo.

7. Znamenja na nebu, solnce bo črno, luna rdeča, zvezde bodo padale na zemljo, nebeške moči se bodo gibale. Na zemlji bodo hudi potresi in grozno šumenje morja, ljudje bodo koprneli od strahu.

6. Zadnji časi katoliške cerkve na zemlji, zadnji misijoni, zadnji čas pokore.

5. Razpad kraljestva Antikristovega, Antikrista ubije strela; babilonsko vlačugo pokončajo zvezni kralji.

4. Kraljestvo Antikristovo; neomejeni gospod, sedi v templju na tronu in se proglasi za gospodarja sveta, ljudje ga morajo po božje častiti — preganja kristjane, pomori preroke.

3. Snovanje in opis Antikristove države; zvezna država 15 vladarjev, kruta vlada; slika zveri.

2. Predpogoji in predznaki prihoda Antikristovega; obširno misijonsko delo med pagani, spreobrnjenje Judov in splošni odpad ljudi in narodov od katoliške cerkve in od Boga. Odstranitev skrivnostne ovire.

1. Naši časi in prilike kakor se razvijajo v smeri proti Antikristovi dobi.

To je verjetni red prihodnjih reči, katerega se bomo držali v prihodnje.

3.

1. Slika »Skrivnostna ovira«.

To »skrivnostno oviro« nam je pokazal sam apostol sv. Pavel v svojem drugem listu do Solunčanov, kjer tolaži preplašene kristjane, ki so bili v skrbeh zavoljo svoje usode in zavoljo usode svojih rajnkih v slučaju, da nenadoma nastopi sodnji dan. Sv. Pavel je učil Solunčane več časa v veri, zato so verovali vstajenje mrtvih in vesoljno sodbo, vendar niso bili si še na jasnem v tem, če se bodo še kdaj vidili in združili z rajnkimi sorodniki in prijatelji, ako pride med tem že sodnji dan. Zato jim piše apostol — ker je bil med tem prišel iz Soluna v mesto Korint —: »ne dajte se begati, kakor da je dan Gospodov že blizo.« Nobeden vas naj ne moti na kak način: ker prej mora priti odpad in »človek greha« (Antikrist) se razodeti ... ali se ne spominjate več, da sem vam tačas, ko sem pri vas prebival, večkrat to pravil. Tudi veste za zdaj, katera je tista moč, ki ovira, da se o svojem času razodene. Ker skrivnost brezboštva je že na delu, le da je On, ki ovira, tako dolgo na poti, dokler ne pojde iz srede (s poti).

Solunčani so potemtakem vedeli, kdo je ta moč ali ta junak, ki ovira Antikrista, da ne more nastopiti, mi pa ne vemo prav gotovo tega, ker apostol tega ni zapisal v tem listu, ustno izročilo pa se je v časih preganjanj izgubilo. Zato si moramo pomagati z razlago in poukom cerkvenih učenikov in pisateljev. Kdo je torej ta, ki ovira Antikrista, da se ne razodene? — Večina cerkvenih pisateljev se strinja v tem, da vidijo v tej oviri r i m s k o c e s a r s t v o in v tem junaku rimskega cesarja.

Na prvi pogled se zdi človeku, ki to bere, da to skoro ni mogoče. Saj je bilo v tistem času rimsko cesarstvo poganska država, in rimski cesar je bil tisti čas kruti Neron, ki je dal sv. Pavlu glavo odsekati. — To je vse res, pa vendar je bila rimska država taka, da v nji ni bilo prostora za Antikrista in njegove pristaše. — Kakor uči sv. Pavel, bo Antikrist skušal iztrebiti krščansko vero s sveta, pa tudi vse druge vere in bogove, ker bo hotel biti sam edini bog kakor svoj čas Nabuhodnonozar. Neron se je sicer cenil za malega boga, vendar pa starih bogov Cevsa, Dijane in drugih ni zavrgel, saj je prav zato kristjane preganjal, ker jih niso marali častiti. Zato je gotovo, da bi bila prišla z Antikristom takoj navskriž, in pri Neronovi sili ni dvoma nad tem, kdo bi bil zmagal.

Dobroh torej. Rimsko cesarstvo je oviralo Antikrista, da ni mogel nastopiti javno. Ali to cesarstvo je že davno raz-

padlo, Antikrista pa vendar še ni, kako naj se to zlaga? — To je nova težava, ki jo moramo premagati. Vprašanje je torej: Kdaj je prenehalo rimsko cesarstvo? — Na to vprašanje nam daje odgovor svetovna zgodovina. Postavimo semkaj glavne podatke.

Rimsko cesarstvo je bilo do časov cesarja Dioklecijana l. 306. enotna poganska država in Rim je bil glavno mesto.

Cesar Konstantin Veliki prenese svoj prestol v Bicanc, ki se imenuje posihmal Carjigrad ali Konstantinopel.

Po smrti cesarja Teodozija Velikega, l. 395., so razdelili državo na dvoje: Orient ali Iztok s prestolnico v Carjimgradu, in Okcident ali Zapad s sedežem v Rimu.

Doba preseljevanja narodov je silno pretresla zahodno cesarstvo, tako da je leta 476. zaspalo. Odoakar, glavar germanskih Herulov, je postal kralj v Rimu leta 476. Tako je **prenehalo zapadno rimsko cesarstvo.**

Vzhodnje ali bizantinsko cesarstvo se je pa držalo krepko in je kakih sto let precej napredovalo, velik del Afrike in Italije so cesarji zopet združili z državo. Razne krive vere in razkolni nagoni so ga močno razjedali in slabili.

Leta 637. je padel Jeruzalem v roke Mohamedovcev ali Mozlimov, ki so ga držali, z malim presledkom ob križarskih vojskah, do leta 1917., ko so mesto zasedli Angleži. Izlam, to je Mahomedova vera, je hitro napredoval, ker so ga širili z orožjem. V času od leta 637. do 750. je zgubilo bizantinsko cesarstvo že polovico svojih dežel na Moslime.

Leta 711. so prišli Moslimi — tačas imenovani Saraceni — že na Špansko, kjer so premagali krščanske vojske in silno prodirali dalje proti Francoski. Vsa Evropa in z njo vred tudi katoliška cerkev sta prišli v nevarnost, da jih porazi polumesec. Rimski papeži so morali zastaviti vso svojo moč in veljavo, da so rešili krščansko vero in omiko.

Leta 800. so oživili in nanovo preosnovali zapadno rimsko cesarstvo. Razpad rimske države se je ustavil, edinost med krščanskimi narodi je rasla, nravna mednarodna vez sta bila papež kot oče in cesar kot vojvoda krščanskih narodov.

Cesarska oblast in služba se je spočetka selila od naroda do naroda, od rodbine do rodbine, dokler ni slednjič l. 1273. prišla na Rudolfa grofa Habsburškega, ki je bil izvoljen za nemškega kralja in rimskega cesarja.

Bizantinska država je imela težko stališče nasproti svojim sovražnikom. Bilo je sicer nekaj dobrih vladarjev med temi bizantinskimi cesarji, ki so večkrat zmagovito odbijali napade sovražnikov in celo nekatere pokrajine nazaj pridobili, vendar prave sreče ni bilo na tem cesarskem dvoru. Na eni strani jih je ovirala zavist, da niso podali prijateljske desnice zapadnorimskim cesarjem v bratsko zvezo proti sovražnikom krščanstva, na drugi strani pa je legel razkol kot strupena megla nezaupanja med obe cerkvi. Tako osamljeno in od živega vira edinosti z rimsko cerkvijo odrezano bi bilo moralo podleči cesarstvo močnim nasprotnikom.

Božja previdnost pa za zdaj ni pustila, da bi bila propala država. Pomoč pa je prišla prav od zapada. Krščanski vladarji in vitezi evropskih narodov so se združili v križarski vojski in napadli nevarne Saracene. Leta 1099. so kristjani vzeli Arabcem Jeruzalem in več drugih krajev ter jih držali sto in še več let v svoji oblasti. Križarske vojske sicer niso dosegle povsem svojega namena, vendar so zadale Izlamu hud udarec, da se več kot sto let ni opomogel.

Druga pomoč bizantinskemu cesarstvu je prišla od nasprotne strani. Mongoli so si bili ustanovili v XI. veku veliko državo in so zmagovito prodirali proti zapadu. Rusom, Poljakom in Ogrom so napravili veliko škodo, na drugi strani so pa tudi razrušili po Aziji vse mozlimske države, naravne nasprotnike bicantinskega cesarstva okoli leta 1258.

Bizantinski cesarji so porabili to priložnost za preosnovo in okrepitev države, in ne brez uspeha. Vendar končnega poraza niso mogli zabraniti. Ko je mongolska sila opešala, so se Mozlimi kmalu zopet dvignili. Turki so začeli znova napadati cesarske pokrajine in jih posedali eno za drugo. Leta 1361. je padel Adrijanopel Turkom v roke in leta 1396. je sultan Bajezit I. že oblegal Carigrad. — Še enkrat je rešil Bog mesto s pomočjo Mongolov. Timur Tamorlan je premagal Bajezita pri Angori leta 1402. in mu pokončal vso njegovo vojsko. Toda Bicanc ni porabil zadnje priložnosti poiskati si rešitve v edinosti z rimsko cerkvijo in v zvezi z zapadnorimskim cesarstvom. Turki so si kmalu opomogli in začeli znova napadati Grke. L. 1453. so zopet oblegali Carigrad. Grki so se branili hrabro in cesar Konstantin je padel junaške smrti; pa zmagati niso mogli. Dne 29. maja je padlo mesto Turkom v roke. Izbrali so ga za prestolno mesto in ga obdržali do današnjega dne.

Tako je **prenehalo tudi vzhodnje rimsko cesarstvo.** (Dalje.)

Drugi Krekov dan v Idriji.

Idrija, 5. majnika 1918.

Idrijsko katoliško narodno demokratično delavstvo je imelo sinoči in danes II. Krekov dan: socialni tečaj. Šlo je za to, da se proslavi dostojno 25letni jubilej ustanovitve naše katoliške narodne delavske organizacije, ki se je ustanovila z ustanovitvijo katoliške delavske družbe v Idriji leta 1893. Na prošnjo Strokovne zveze rudarjev v Idriji je poskrbela Jugoslovanska strokovna zveza za predavatelje. V Idrijo priti je zdaj že res prava umetnost. V mirnih časih so bile zveze z Idrijo tako slabe, da slabše biti niso mogle, zdaj med vojsko pa ni med Logatcem in Idrijo čisto

Henrik Conscience:

Hugon pl. Craenhove.

Povest grofa Hugona pl. Craenhove in njegovega prijatelja Abulfaragusa.

»Srčnost, gospod,« mu je rekel! »Naslanjaj se name, nosil te bom, če bo potrebno. Počasi hodiva!«

Slabemu Hugotu je pomagal vstati in mu segel z roko pod pazduho. Popotnika sta šla počasi omahajoč čez ravan; večkrat sta počivala.

Dolgo časa sta molčala, a polagoma sta pričela govoriti. Bernard je seveda pripovedoval svojo povest. Oči so mu večkrat zažarele, kadar je spregovoril Aleidino ime. Tiha polja so poslušala izpoved njegovih najtajnejših čuvstev. Če se je tudi Hugo močno boril z utrujenostjo, se je le smehljal, ko je slišal, da je njegov mladi spremljevalec plemenitega pokoljenja. Sodil je, da veže Bernarda in Aleidis medsebojna naklonjenost. Mladeničevo pripovedovanje mu je pričalo, da Arnold obžaluje, ker se mu je rogal in da ga kljub zadani mu smrtni rani še ljubi. Tolažljivo zagotovilo mu je navdinilo več življenjske sile. Hrabro se je boril z otrpnenostjo svojih nog. Posrečilo se jima je, da sta prišla približno ob dveh popoldne z Bernardom v mal gozd pri Wyneghemu.

Hugonu so zdaj odpovedale moči in se je zgrudil brez moči pod neko drevo, a gledal je še vedno blaženega izraza: oči so bile žive, upadla lica rdeča vsled utrujenosti. — Njegovo srce je bilo močnejše, kakor njegovo telo in nada, po kratkem počitku mirno potovati dalje, ga je držala pokonci.

Bernarda je močno skrbelo. Boječe je gledal okoli, da zagleda kaj, kar bi dal Hugotu pod glavo. Ker ni ničesar našel, se je vlegel na tla in je Hugota z lastnim telesom podpiral.

Noben zdihljaj, nobena kretnja ni v teh dveh telesih izdala, da še živita, dokler ni rekel čez pol ure grof Hugo Bernardu:

»Sin moj, žejen sem.«

Mladenič je položil Hugotovo glavo na mah, vstal in odgovoril:

»Počivaj, gospod. Poiščem pijače. Ali boš prenašal žejo, dokler se ne vrnem?«

»Počival bom še ta čas,« je zastokal Hugo. Bernard je odšel nato pod drevesi, a ko ga Hugo ni mogel več videti, je tekel, kar so ga nesli nogi, proti vasi Wyneghem. En svoj cekin je zamenjal tam z vrčem piva, pečenim mesom, kruhom in s surovim maslom. Obložen s temi dobrimi rečmi se je vrnil k Hugotu, ki je sedel pri drevesu, ker se je že spočil. Jedel je in pil, kar mu je dal Bernard in je razveseljeval svojega prijatelja s srčnostjo, ki se mu je vrnila.

Bernard je hitro pobral knjigo in palico, Hugo se je spet naslanjal na njegovo ramo in zapustila sta počivališče, da nadaljujeta svojo pot.

Dve uri prej, predno je solnce zatonilo, sta koncem koncev zagledala stolpe Svetilnikovega gradu. Oba je prevevalo isto čuvstvo: njunine žile so plule bolj divje, lahko sta se tresla, njunine oči so počivale v daljavi; z nobeno besedo nista izražala svojih čuvstev.

Predstavljaš si, da sta požurila svoje korake in da je silna nepotrpežljivost pospeševala njunino naglico? Nasprotno: oba sta se zgrudila na tla in sta molče nekaj časa opazovala Svetilnikov grad, medtem ko so jima lile solze iz oči.

Hugo je pričel govoriti:

»O, sin moj, če bi videl, kaj se godi v mojem srcu! Kako veselje me pretresa! Tam so stolpi gradu mojih očetov! Čez tri-

nobene redne zveze. Prav za prav je res čudno, da rudnik tako velikega pomena, kakršen je idrijski rudnik živega srebra, nima niti železniške zveze, a ravno tako so čudni samonemški napisi na poslopjih in zavodih idrijskega rudarskega ravnateljstva. Pred vsem je potrebno, naj vsemogočna idrijska rudniška gospoda poskrbi za to, da dobi Idrija redno zvezo vsaj z Logatcem; a tega ne bo storila, ker pred vsem skrbi za to, da spravi kolikor mogoče veliko nemškega uradništva v Idrijo, slovanske uradnike pa v nemške kraje.

Krekov dan se je izvedel v najlepšem redu: udeležba zelo lepa; na tečaj so prihitele tudi delavke, kar je posebno razveseljivo. Predavatelji J. S. Z.: dr. Jež, Mihael Moškerc in Alojzij Vrtovec so se pečali s predmeti, ki so v sedanjih hudih časih pereči. Delavci so se udeleževali živahno razprav. V soboto, dne 4. majnika, je trajala socialna šola od 9. ure zvečer do točno ob 12. uri 2 minuti ponoči, v nedeljo, 5. majnika, od ½10. ure dopoldne do točno ob 12. uri opoldne, obakrat brez vsakega odmora. Večerna predavanja je vodil tov. Rupnik Peter I., dopoldanski tovariš Jakob Kavčič.

II. Krekov dan v Idriji je bil vreden vrstnik I. Krekovega dne v Kranju.

Udeleženci tečaja so izrazili svojo udanost knezoškofu dr. Jegliču in načelniku S. L. S. prelatu Kalanu.

Nova skupina J. S. Z. v Idriji.

Idrija, 5. majnika 1918.

Čut solidarnosti z ostalo katoliško narodno demokracijo je rodil našo novo skupino. Idrijski rudar je organiziran v naravnost vzorno delujoči krajni Strokovni zvezi, ampak novi časi zahtevajo, da je tudi idrijski naš delavec in delavka organiziran v Jugoslovanski strokovni zvezi. Nova skupina J. S. Z. v Idriji šteje že nad 40 članov; število bo še zelo poskočilo, o tem smo trdno uverjeni.

Ustanovni občni zbor idrijske skupine je otvoril in vodil Mihael Moškerc. Poročal je o namenih in o smotrih J. S. Z. Izvolil se je sledeči odbor: Predsednik Rupnik Peter I., podpredsednik Šorman J., tajnik Kumer Filip, blagajničarka Miklavčič Marija; ostali odbor: Šorman Adolf, Pečirer Viktor, Vončina Valentin. Nadzornika sta Jakob Kavčič in Viktor Pivk; zaupnik Karel Hrovat. Predsednik nove skupine Rupnik je zaključil ustanovni zbor z željo: krepko procvitaj nova skupina!

Idrijska aprovizacija.

Gerent mestne občine v Idriji Fr. Oswald nam je pisal: V 21. štev. »Naše Moči« z dne 19. aprila t. l. vprašuje dopisnik iz Idrije: Kako pride dvorni svetovalec v Idriji do tega, da dobi po znižani ceni na trgu zjutraj 1 kg govejega mesa, popoldne 1 kg telečjega mesa, ko ga dobi rudar komaj na tri tedne ½ kg po tej ceni? — Resnici na ljubo ugotovimo, da ni dobil dvorni svetovalec še nikdar nobene vrste mesa pri mestni aprovizaciji za znižano ceno. — Dalje nam je pisal g. Oswald med drugim: Dopis je tudi sicer netočen v več podatkih. Zdražiti je lahko, končno pa pade krivda najmanjkrat na nepremišljenega krivca. N. pr.: Ravno, da bi na Veliko noč po možnosti vsaka družina imela kosček mesa, sem na Veliko soboto dve uri in pol daleč poslal dva občinska delavca po eno goved, ki jo je razsekal občinski mesar na drobno na Veliko noč, ko se spodobi povsod normalen počitek. — Pristavljamo: Razgovor o aprovizaciji je gotovo nujno potreben, a ravno tako je prav, da se odkrito pove in sliši glas z obeh strani, ker se s tem doseže glavni namen: pospeševanje aprovizacije.

Vabilo
na
redni občni zbor
„Prvega ljubljanskega konsumnega društva"
vpisane zadruge z omejeno zavezo

ki se bo vršil na **binkoštni ponedeljek, dne 20. majnika 1918,** ob 4. uri popoldne v zadružnih prostorih na Kongresnem trgu št. 2 s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva in odobritev računov.
3. Volitev odbora.
4. Otvoritev novih prodajaln, nakup hiše, pristop k Vojni zvezi, aprovizacijske zadeve.
5. Sprememba pravil.

Pri vstopu naj se vsak član izkaže z nakupovalno knjižico.

Dividenda se bo izplačevala v sledečem redu:

Deležne številke: 1 do 1000 v sredo, 22. maja, od 9. do 12. ure dopoldne; 1001 do 1400 v sredo, 22. maja, od 3. do 6. ure popoldne; 1401 do 1700 v četrtek, 23. maja, od 9. do 12. ure dopoldne; 1701 do 2000 v četrtek, 23. maja, od 3. do 6. ure popoldne; od 2000 naprej v petek, 24. maja, od 9. do 12. ure dopoldne. — V soboto, 25. maja, dopoldne pa oni, ki zamude, oziroma so bili zadržani.

Vsak član naj prinese seboj predvsem nakupovalno knjižico, poleg tega pa tudi deležno knjižico in krušno izkaznico.

Pripadniki Vojne zveze naj pa prineso poleg tega tudi izkaznico Vojne zveze.

Odbor.

Poročilo o poslovanju J. S. Z. leta 1917.

V smislu § 22. odstavek 2 objavlja načelstvo J. S. Z. letno poročilo o poslovanju J. S. Z. v letu 1917. Ker bo letos zboroval glavni občni zbor, obsega poročilo računski zaključek; ostalo poslovno poročilo se bo podalo na občnem zboru.

---

najst let trpljenja, ko so kače kesanja moje prsi pretresale, jih zopet vidim in nisem morilec! Listje dreves, ki je senčilo moje otročje igre, bo še enkrat pozdravljalo starega Hugota. V mislih na svoje prastarše bom objemal mojega brata Arnolda in mojo sestro Aleides in svojega zvestega Abulfaragusa ... o dobrotljivi Bog, podeli mi še nekaj dni življenja ... in potem ... hvaležno in veselo ...«

Čuden krik Bernardov prekine njegovo govorjenje.

»Poglej, poglej!« kliče mladenič in kaže v daljavo; »poglej tam pod drevesi starega moža, ki puli rastline! Da, seveda, on je!«

Predno je Hugo zagledal, kar mu je Bernard kazal, je ta hitro poskočil in tekel pod drevesi k staremu možu. Hugo ga ni v daljavi spoznal, a videl je, da je Bernarda trikrat objel in ga goreče poljubljal. Nato sta tekla h Hugotu, ki je zdaj spoznal svojega zvestega Abulfaragusa. Vstal je in se z veselim klicem zgrudil v vedeževo naročje. Vedež ni bil sposoben besedi, tako je bil ginjen; kar je rekel, se ni umevalo. Padel je na travo in jokal. Hugo se je vsedel k njemu in držal eno njegovo roko, Bernard je sedel na drugi njegovi strani in držal drugo njegovo roko. Čez nekaj časa je posušil Abulfaragus svoje solze, ljubeznivo je zrl v Hugota in zaklical:

»Hvala, hvala, ti, o Bog, ker ga še vidim, predno umrjem!«

In gledal je zopet Hugota rekoč:

»Bolan si in slab, gospod, a ne misli, da si že zapadel smrti. Srčen bodi in upaj, grof Hugo: čakati nas vse sreča in mir.«

»Je-li res, Abulfaragus, da me Arnold, moj brat, ne sovraži?«

»Tebe sovražiti,« je začuden Abulfaragus odgovarjal. »Tebe sovražiti, grof Hugo. Tvoj obraz mi pripoveduje, kako zelo si trpel, a ne verjamem, da je Arnold manj trpel, kakor trpiš ti. Mislil si, da si usmrtil svojega brata; Arnold je pa mislil, da s svojim roganjem ni zagrešil le krivde zločina, marveč da je zakrivil tudi samoumor. Ko je dve leti zaman blodil okoli, da te izsledi, se je zakopal v Svetilnikov grad v trdnem prepričanju, da si se usmrtil. Pomisli, kako ga to muči! Truden si, oslabljen, a on je še bolj; — vesel boš, ko ga zopet vidiš, a on morebiti zblazni veselja, ko te prvič zagleda.«

»Dobro, pojdimo k njemu!« zakliče Hugo in vstane. »Videti ga hočem in prositi odpuščanja!«

»Gospod grof,« hitro govori Abulfaragus, »tega še ne smeš storiti. Morebiti usmrtiš svojega brata, če tako nepričakovano stopiš pred njega. Sicer pa res: lep del našega življenja smo preživeli v solzah in v bolečinah, a smo prikrivali to strašno skrivnost, ki se ne sme odkriti. Če pride grof Hugo pl. Craenhove podnevi v tej revni obleki v Svetilnikov grad, ne bodo li vojaki in sluge prisiljeni ugibati zagonetko in jo uganiti? Tu ostani do večera; vrnil se bom v grad in zapovedal, naj ga živa duša ne zapusti. Poslal ti bom Aleidis, čez nekaj časa pridem sam po te. Ta čas potrpi; le nekaj trenutkov prideneš trinajstletnim žrtvam za čast tvoji hiši!«

Stisnil je grofu roko in je hitel proti Svetilnikovem gradu.

Veselo se je nato Hugo razgovarjal z Bernardom.

Zagledata plemkinjo, ki prihaja. Velike postave je, črno oblečena, obraz zagrnjen v pajčolan. Bernard sicer ženske ni spoznal, a ubogal je svojemu srcu, poskočil in ji tekel nasproti z besedami:

»Sestra, ljuba sestra! Aleidis! Aleidis!«

Računski zaključak

Jugoslovanske strokovne zveze v Ljubljani za leto 1917.

Početkom l. 1917. je imela Zveza	950	članov
Med letom je pristopilo	111	„
Skupaj . .	1071	članov
Med letom je izstopilo	54	„
Koncem leta 1917 šteje	1017	članov

Denarni promet.

Prejemki	K	12444·07
Izdatki	„	12348·26
Skupaj . .	K	24792·33

I. Pregled delovanja skupin.

	Prejemki K	Prejemki v	Izdatki K	Izdatki v
Pristopnine	121	—		
Prispevki članov . .	15239	74		
Posmrtnine	1049	30		
Naročnina na „Našo Moč“	89	35		
Podpore: bolniške . .			14264	58
„ posmrtne .			1040	—
„ izredne . .			118	—
Dvavinarski odbitek skupin			1033	06
Prebitek pripade centrali			43	75
	16499	39	16499	39

II. Denarni promet.

	Prejemki K	Prejemki v	Izdatki K	Izdatki v
Gotovina 1. januarja 1917.	110	08		
Vplačila skupin . .	2653	53		
Tekoči račun z Zadružno Zvezo	8395	55		
Obresti tekočeg računa	1178	71		
Razni	90	—		
Vrnjeni uradni troški	16	20		
Izplačane podpore .			3682	04
Tekoči račun z Zadružno Zvezo			3257	55
Upravni in uradni troški			2814	93
Potnine			307	60
Nagrade			849	—
Za „Našo Moč“ . . .			437	14
Deleži „Novi Založbi“			1000	—
Gotovina 31. decembra 1917.			95	81
	12444	07	12444	07

III. Račun
zgube in dobička.

	Zguba K	Zguba v	Dobiček K	Dobiček v
Izplačane podpore . .	3682	04		
Upravni in uradni troški	2814	93		
Potnina	307	60		
Nagrade	849	—		
„Naša Moč“	437	14		
Dolg skupin lani . .	2005	95		
Terjatve skupin koncem leta	450	63		
Sek ne poravnani računi	133	60		
Vplačila skupin . .			2653	53
Vrnjeni uradni troški			16	20
Obresti naloženega denarja			1178	71
Dolg skupin koncem leta			2839	03
Terjatve skupin lani			115	85
Neporavnani račun lani			40	—
Kurzna razlika III. voj. posojila			12	50
Zguba			3825	07
	10680	89	10680	89

IV. Račun bilance.

	Aktiva K	Aktiva v	Pasiva K	Pasiva v
Naložen denar pri Zadružni Zvezi . . .	18537	—		
Vrednostni papirji III. vojnega posojila . .	4537	50		
Deleži pri „Novi Založbi“	1000	—		
Razni	81	21		
Dolg skupin koncem leta na prisp. . . .	2839	03		
Inventar premični . .	937	32		
Knjige in tiskovine .	885	20		
Gotovina 31. decembra 1917.	95	81		
Zguba	3825	07		
Terjatve skupin koncem leta			450	63
Še ne poravnani računi koncem leta .			133	60
Rezervni zaklad koncem l. 1916.			32153	91
	32738	14	32738	14

V. Račun rezervnega zaklada.

Rezervni zaklad koncem leta 1916.	K	32153·91
Odpis zgube l. 1917.	„	3825·07
Stanje rezer. zaklada koncem l. 1917.	K	28328·84

Jugoslovanska strokovna Zveza.

Ljubljana, dne 31. decembra 1917.

Za načelstvo:

Miha Moškerc. **Ivan Šmid.**

Za nadzorstvo:

Janko Barle.

Okno v svet.

Prepoved dražbe potrebščin. Naredba skupnega ministrstva prepoveduje dražbo potrebščin, isto velja tudi za pismeno oddajo potrebščin najvišjim ponudnikom. Kot potrebščine veljajo premičnine, ki posredno ali neposredno služijo življenjskim potrebam ljudi in domačih živali, dalje sadje na drevju in neposekan les. Preden javni uradi ali za vršitev javnih dražb upravičeni uradniki in zavodi razpisujejo dražbo potrebščin, morajo predmete, ki se imajo zdražiti, naznaniti in sicer živila in krmila prehranjevalnemu uradu, premog, koks in brikete ministru javnih del, živino in les ministru za poljedelstvo, vse druge potrebščine trgovskemu ministru. Za prevzem je določiti rok štirih tednov, pri pokvarljivem blagu pa krajši rok. Dražba se sme vršiti šele tedaj, če se potrebščine od zgoraj označenih mest med določenim rokom niso prevzele.

Službeno razmerje pri prehodu obrta. Če se kakšna trgovina proda, se največkrat nastavljenci tudi prevzamejo od novega lastnika, ne da bi se o službenem razmerju sklenili posebni dogovori. Pri tem pa vedno nastopi vprašanje, ali veljajo pogoji prejšnjega lastnika obrata ali zakoniti. V pravkar razsojenem slučaju je obrtno sodišče izreklo, da veljajo pogoji pri starem lastniku le takrat za novega lastnika, če se je to izrecno dogovorilo. Med prejšnjim lastnikom in delojemalci je bilo dogovorjeno, da je odpoved izključena; na to se je skliceval novi lastnik kljub temu, da pri prevzemu ni bilo govora, da je odpoved izključena. Zato je obrtno sodišče izreklo za nedopustno, da bi se poprej obstoječi delovni pogoji uporabljali na novo službeno razmerje.

Izdajatelj in odgovorni urednik **Mihael Moškerc.**
Tisk Katoliške Tiskarne.

Sorbenje, garje, lišaj, hraste.

Najzanesljivejše sredstvo proti temu je **„PARATOL“** domače mazilo.

Ne maže, je brez duha, torej tudi čez, dan uporabno. Velik lonček K 3·50 dvojni lonček K 6. — PARATOL-PRAŠEK varuje občutljivo kožo. Škatlja K 2·50. — Oboje se dobi proti predplačilu ali povzetju pri

PARATOL delavnici lekarnarja M. KLEIN-A Budapešta VII-21 Rózsa-utca 21.

Ustanov. l. 1893. Ustanov. l. 1893.

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Dovoljuje članom posojila proti poroštvu, zastavi življenskih polic, posestev, vrednostnih papirjev ali zaznambi na službene prejemke.

Vračajo se posojila v 7½, 15 ali 22½ letih v odsekih ali pa v poljubnih dogovorjenih obrokih.

Kdor želi posojila, naj se obrne na pisarno v **Ljubljani, Kongresni trg št. 19,** ki daje vsa potrebna pojasnila.

Zadruga sprejema tudi hranilne vloge in jih obrestuje po 4¼%.

Društveno lastno premoženje znaša koncem leta 1915 519.848·40 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1915 1924 s 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6,089.850 kron.

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi

jedilno olje, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semeništču v Šolskem drevoredu

kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti štev. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem l. 1916. vlog . . . K 55,000.000
hipotečnih in občinskih posojil . . » 39,000.000
rezervnega zaklada . . . . . » 1,500.000

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po 4%, večje in nestalne vloge pa po dogovoru. — Hranilnica je pupilarno varna in stoji **pod kontrolo c. kr. deželne vlade.** — Za varčenje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5¼% obrestim in proti najmanj 1% oziroma ¾% odplačevanju na dolg. — V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno

Kreditno društvo.